

længere ere stiftede til den Gjerning, de have anvendt deres Liv paa, og der kan Stillingen for den personelle Kapellan baade overfor Præsten og Menigheden blive meget vanskelig, hvorimod Stillingen i Valgmenigheden, der jo i Reglen vil bestaa af udviklede, alvorlige, modne Mænd, med hvis Opfattelse af den kristne Tro han i det Hele maa antages at steeme overens, kan være langt lettere. Naar der dernæst er peget paa meget hen paa de Misbrug, der kunde finde Sted, de mange Fristelser, der kunne være, er alt dette jo Noget, hvorimod, der er tilstrækkeligt Bæm i den allerede bestaaende Lovgivning. En saadan Kandidat ordineres jo ikke uden Ansøgning om Kongens Stadsfæstelse. Altsaa er det givet, at hvor der er Grund til at frygte for Misbrug, kan Kongen negte Stadsfæstelse, men selv efter at denne er erhvervet, og efter at Biskoppen har ordineret ham, er han jo undergivet Tilsyn af Provst og Biskop, og man kan dog vel være overbevist om, at Tilsynet med en saadan ung Mand vil blive mindst ligesaa kraftigt som med Præster og Kapellaner, saa, enten maa det hele Tilsyn være uden Betydning, eller der ikke kan være nogen Grund til at frygte mulige Misbrug. Jeg ser altsaa ikke, hvorfor man skulde modsætte sig en Fordring, der er saa overordentlig billig, ja, jeg tør sige nødvendig, hvis det Gode, vi have villet give ved Valgmenighedsloven, virkelig skal kunne komme tilstede i noget større Maal. Man har sagt, og den ærede sidste Taler sagde det ogsaa, at der mellem de unge Kapellaner vil være tilstrækkeligt Udvalg. Ja, men de unge Kapellaner have i Reglen andre Stillinger, og det er ikke sagt, at der blandt dem er saadanne ledige eller villige, som man netop ønsker i Valgmenigheden. Det er jo ogsaa en vel kendt Sag, at de forskjellige Valgmenigheder, som hidtil ere dannede, ere gaaede andensteds hen end til de unge Kapellaner; man har endog ogsaa maattet ty til at faae en fast Sognepræst til at nedlægge sit Embede i Folketirken og overtage den usikre Stilling i en Valgmenighed. Det var en sjelden smul Handling, og den Mand, der vilde gjøre det, fortjener megen Paaskjønneelse; men man vil vel desværre ikke finde mange Sognepræster i Folketirken, som ville gjøre det efter, og alene i en saadan Opofrelse ligger der et Bevis for, at det ikke er saa let at finde Præster for Valgmenigheder mellem Kapellanerne. Der er nu et Tilfælde her i Sjælland, hvor en Valgmenighed tænker paa at faae en Præst, der er Kapellan. Det er ikke stet endnu, men af den ærede Ministers Udtalelse glæder det mig at erfare, ikke blot, at det er ham besjendt, men ogsaa, at han er villig til i sin Tid at anbefale Valgets Stadsfæstelse. Men dette er det første Tilfælde, og der kan ikke være Tvivl om, at var det ordnet saa let, var det stet i flere Tilfælde. Dertil kommer endnu, at et Spørgsmaal er kommet frem, med Hensyn til hvilket jeg

meget kunde ønske, at høre den ærede Minister udtale sig, nemlig hvorvidt en Præst ved en Valgmenighed kan faae en theologisk Kandidat ordineret til Kapellan hos sig. Der er mig sagt, at et saadant Ønske er fremsat fra en Præst ved en af vore Valgmenigheder, som er meget vidtskrakt, og hvor Præsten er en Del til Mærene, saa at han kun med megen Besværighed kan udføre den Gjerning, der paahviler ham. Han har gjentagne Gange ønsket at faae en Kapellan, men det er stød paa Vanfærligheder, og det er mig sagt, at det har været en Hovedgrund, at Regjeringen skulde være betænkelig ved at lade en theologisk Kandidat ordinere til Kapellan hos ham. Det er dog virkelig ogsaa et Punkt, som fortjener at komme under Overveelse, og jeg skulde derfor meget ønske, at den ærede Minister kunde ytre sig noget derom, skjøndt jeg ikke med Sikkerhed kan sige, at det er saa.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Jeg havde ikke tænkt oftere at tage Ordet i denne Sag, og jeg vilde heller ikke have gjort det, naar der ikke var rettet et bestemt Spørgsmaal til mig fra den ærede Rigsdagsmand, som nu satte sig. Jeg kan bevare dette Spørgsmaal derhen, at der ikke fra Ministeriets Side er reist nogen Modstand imod en saadan Begjæring, som det ærede Medlem nævnte, men at Regjeringen seldt bort derved, at den Paagjældende selv erklærede ikke at ville have nogen Medhjælper; Spørgsmaalet kom saaledes slet ikke til Afgjørelse af Ministeriet. — Da jeg nu har faaet Ordet, vil jeg blot gjøre en Bemærkning ved det ærede Medlems Foredrag, og det er den, at han paa en, som det forekom mig, lidt partisk Maade fordelte Lys og Skygge ved Betragtningen af Stillingen for den personelle Kapellan og for Præsten ved en Valgmenighed. Den personelle Kapellans Stilling mente han var yderst vanskelig, fordi han stod overfor en Præst, som den ærede Taler mente, var gammel og udtjent, og om hvem det forekom mig, at han brugte andre Prædikater, som hentydede til, at han var aldeles ubrugelig eller uduelig; men saa rigtigt dette maaske kan have været i en tidligere Tid, tror jeg, at den ærede Rigsdagsmand meget vel veed, at det nu ikke længere finder Sted. Det kan ganske vist undtagelsesvis finde Sted, thi det gjælder her som ved alle menneskelige Ting, at det ikke er muligt at gennemføre Alt fuldstændigt, men den nye Ordning, som er indført siden 1856, og som jeg har haft min Andel i at gennemføre, har haft til Følge, at en Præst, der ikke længere passer til sin Stilling, ikke faar Kapellan, men bliver entlediget, hvorimod det tillades ham at holde Kapellan, naar hans Svaghed gjør Saadant ønskeligt, og især naar han har flere Kirker at besøge. I saa Tilfælde vil den personelle Kapellan imidlertid sikkert have en god Støtte i den aldrende og er-